

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Györök Leó.

Karácsony előtt néhány nappal a fővárosban levő lakásán agyonlőtte magát Györök Leó fővárosi főreáliskolai tanár és ismert nevű tájképfestő. A sok megpróbáltatáson keresztülment ember nem birt már idegbajával s pisztolylövessel vetett véget életének. 52 éves, özvegy ember volt, feleségét évekkal ezelőtt elvesztette, nem maradt csak egy fia, aki Komáromban tanár. Györök Leó neje halála óta nagyon visszavonult életet élt: ha az iskolában elvégezte a dolgát, hazament s festőállványára elé ült s dolgozott, képei, melyek a budapesti kiállításokon mindig sok nézőt vonzottak, gyorsan készültek, mert a világ zajától elvonult esőndes ember minden szabad óráját a művészetnek szentelte.

Györök tájképfestő volt: leginkább a tenger vonzotta, mit kalandos élete könnyen megmagyaráz. Mikor középiskoláit bevégezte, a tengerészeti pályára lépett. De csakhamar odahagyta és Angolországban telepedett le, hol tanítással és festéssel kereste kenyerét. Angliából

Párisba került, hol az 1870-diki francia forradalom után a köztársaság szolgálatába állott. Egyik életrajzírója szerint itt mesés karriert csinált. Pár hét alatt törzskari kapitány, majd egy műszaki zászlóalj őrnagya lett. Mikor aztán ebben a minőségben egy reggel az ellenség ütegeit szétszórta, a köztársaság a rombalőtt Issy-vár parancsnokává nevezte ki, később pedig a köztársaság utolsó mentsvárának, a Montmartrenak lett parancsnoka, melyet azelőtt ő

maga erősítet meg. 1871 végén visszajött Magyarországra. Itt eleinte egy vasuttársaságnál kapott alkalmazást, később pedig, mikor megszerezte a magyar és német irodalomból, valamint a történelemből és a francia nyelvből a tanári oklevelet, a tanári pályára lépett. Kezdetben egyik polgári iskolában, 1884 től kezdve a belvárosi reáliskolában tanárkodott. Képeinek legnagyobb részéhez Györök a magyar tengerpartról vette tárgyait és egyes részleteit igazán költői fölfogással ábrázolta. A sokat hányatott ember május óta a Ferencváros egyik elrejtett utcájában, az Angyal-utca 12. számú házában lakott. A második emeleten volt kis kétszobás lakása. Nyolcz nap óta betegeskedett. Nem feküdt ugyan, de előadásokra nem járt. Karácsony előtt két nappal reggel elment hazulról és csak dél felé tért vissza. Bezárkózott szobájába és attól fogva senki sem látta. Délután vették csak észre az öngyilkosságot, mikor öreg takarítónője be akart hozzá menni. Akkor már halva volt. Három levelet találtak az

asztalán. Egyiket Komáromban levő fiának írta, másikat az előljáróságnak a hagyatéka dolgában s a harmadikat a rendőrségnek. Tettének oka felől alig lehet kétség. Györök a legnagyobb mértékben idegbeteg volt. Ez rontotta meg életét s vitte az öngyilkosságra is. Az elhunyt tanár és festőművész művészi körökben sokra becsülték. Nagy képiró volt, mert magyar szemmel nézte és festette meg a tengert és festményei nagyon keresettek voltak.

Györök Leó.

Politikai óramutató.

Benne taposunk már az ujesztendőben, vagy mint sokan állítják, az új században, de ez tökéletesen mindegy. Ránk nézve az a főkérdés, vajjon mit rejteget számunkra az ujesztendő? Ujévkor bemutatkoztak az összes politikai pártok, kifejtették jövőbeli törekvéseiket; próbáljuk megállapítani ezekből, hogyan is áll most a politikai óra mutatója?

A közjogi alapon, azaz a 67-es kiegyezés alapján ma a *szabadelvűnek* nevezett *kormánypárt* és a *néppárt* áll. A kettő között főként vallásbeli kérdések okozzák az elválást, a mennyiben a szabadelvű párt a teljes vallásbeli egyenlőség elvét követi, a néppárt pedig a katolikus egyház uralmát akarná visszaállítani. A régi *nemzeti párt*, mely szintén a 67-es alapon állott, csak hogy nemzeti intézményeink erőteljesebb fejlesztését követelte, tavaly beleolvadt a kormánypártba. Így tehát most igen hatalmas párt van a közjogi alap, illetve az Ausztriával való kiegyezés fentartása mellett. Törekvése lesz ennek a nagy pártnak, hogy Magyarország közösségben maradjon Ausztriával s vele együtt nagyhatalmi állást töltsön be Európában. A nemzet belső gazdasági életére nézve az az irányelvük, hogy fejlődjen minden szabadon, saját erejéhez képest. Ez az elv általában igazságosnak látszik, de nálunk korán ültették be s így történt, hogy a pénzemberek egyes csoportja elhatalmasodott, s míg egyesek szerfölött meggazdagodtak, addig a földbirtokos osztály elszegényedett, egyes kisipari ágazatokat agyonnyomtak s a nép fiai koldusbotra jutottak. Észrevette ezt maga a kormánypárt is s most már még sem nézi tétlenül a szabad verseny pusztítását, hanem a visszaéléseket ostorozza, a gyengéket pedig oltalma alá helyezi. A szabadelvű politika eddigi rendszere tehát változást szenvedett, mert eddig azt mondta a kormány, hogy nekem a bankár, meg a szegény munkás egyformán gyermekem, boldoguljon mindegyik, amint tud, csak a törvény ellen ne vétsen. Ám most belátta, hogy ha a gyengét és erőset szabadjára eresztjük, mindég az erősebb lesz a győztes, ezért a gyengét különösen védelmezni kell, hogy el ne pusztuljon. Ez a belátás volt a legnagyobb vívmány, a mit a múlt évben elértünk s a mit jövőben sem szabad kibocsájtani a markunkból.

Szemben áll a kormánypárttal a közjogi ellenzék, azaz a *függetlenségi és 48-as párt*. Ez a párt a 67-es kiegyezést nem fogadja el, hanem a 48-as törvények alapján áll. Magyarország teljes önállóságát követeli, tehát külön udvartartást, külön hadsereget és a külföldön való külön képviseltetést. Ezek igen szép eszmék s minden magyar embernek elérésükre kell töre-

kednie. Csakhogy Ausztriával törvényt köt össze bennünket, azt egyszerre, önkaratunkból meg nem bonthatjuk, hanem legfeljebb okosan és céltudatosan fejleszthetjük azokat s felépíthetjük rájuk önálló államiségünket, mint Deák Ferencz is tervezte. Olyan változás el sem képzelhető, hogy a függetlenségi párt szép programja egyszerre megvalósulhasson s maga a párt is tudja azt, hogy belátható időig uralomra nem kerülhet. De azért jogosultsága, sőt nagy hivatása van ennek a pártnak, mert amellet, hogy a kormány működését ellenőrzi, ápolja és melenyíti azokat a nagy nemzeti eszméket, a melyek minden magyar ember szívét gyorsabb mozgásba hozzák.

Igy állanak a politikai pártok ez idő szerint, közjogi és vallási kérdések által elválasztva. Abban azonban hála Istennek mind megegyeznek, hogy a magyar népet a jólét s megelégedés magasabb fokára emelni a legfontosabb nemzeti feladat s ez irányu munkálkodását a kormánynak nemcsak hogy nem akadályozzák meg, de támogatni is fogják.

Mi függetlenül minden pártállástól, annak az iránynak győzedelmeért fogunk ezután is küzdeni, amely a törvény és az egyéni jogok tiszteletbentartásával a gyengéket oltalmába veszi.

A király döntött.

A kvótára nézve a magyar és osztrák törvényhozás az 1899-ik év végéig nem tudván megállapodásra jutni, törvényszerint ő felségének kellett döntenie. A királyi döntést tartalmazó hivatalos értesítés vasárnap meg is jelent. E szerint ő felsége a közös költségekhez való hozzájárulási arányt úgy szabta meg, hogy Magyarország 33·5, Ausztria pedig 66·5%-os kvótát fog fizetni, de ez a döntés csak hat hónapra szól. Amint tudjuk, a kvótabizottságok ugy egyeztek meg, hogy Magyarország 34·4%-ot fog fizetni, ő felsége azonban olyan módon kívánt élni királyi jogával, hogy azt nekünk ne legyen okunk felpanaszolni s majdnem egy százalékkal alább állapította meg a mi kvótánkat. A megállapítás azért történt egy félesztendőre, mert a király reményli, hogy ennyi idő alatt az osztrák törvényhozás is csak rendbe jön s félbe szakadt alkudozásokat a törvényt szabta uton befejezhetjük.

Politikai ujesztendő.

Hagyományos szokás szerint az ujesztendőt a politikai pártok is meg szokták ünnepelni, felhasználván ezt az alkalmat arra, hogy politikai nyilatkozatokat tegyenek, bírálatot tartsanak a múlt fölött s kifejezzék kívánságaikat a jövőre nézve. Az ujévi beszédekből igen jól megtudhatjuk, hogyan áll az óra mutatója. Az idei ujévi üdvözlöteken a béke és az együttmunkálkodás hangoztatása vonult végig.

Sem szigorú kritikákat, sem baljóslatu jövőmondásokat nem halottunk, mint az elmúlt évben. Ebből azt látjuk, hogy a kedélyek nem izgatottak s politikusaink jó reményekkel és bizalommal lépnek át az újesztendőbe. A főbb eseményeket röviden a következőkben ismertetjük.

A kormány üdvözlése.

A szabadelvű párt nevében Csáky Albin gróf üdvözölte Széll Kálmán miniszterelnököt:

„Nem dicsőimuszokat jöttünk neked zengeni, — ugymond Csáky gróf — nem is szorultál Te erre, de igen is konstátálom azt, hogy egy nagy, parlamenti életünket majdnem veszélyeztető válságnak, az alkotmányos és közjogi bonyadalmak egy egész tömkelegének sikerült véget vetned anélkül, hogy bárkinek önérzete megbántatott volna, anélkül, hogy bármely közérdek esorbát szenvedett volna, sikerült neked, ki akaratod ellenére hivatál az előtérbe és ki látva a veszélyt, mely hazánkat fenyegeti, habozás nélkül áldoztad fel magán nyugalmadat, hogy a közügynek szolgáljál.“

Széll Kálmán, miután megköszönte a szívélyes üdvözlést, a következő fontosabb kijelentéseket tette.

Nem érzem szükségét annak, hogy nyilatkozatokat tegyek, mert tíz hónappal ezelőtt kiállítva a csatasor elé, kifejtettem politikai hitvallásomat, működésem irányelveit. Azokat a törekvéseket irányzatokat tartom ma is magaménak változatlanul.

Programmunkban egész sorozata van felvéve a kérdéseknak, melyek megoldásra várnak. Csak egyet említek meg a kormánynak, melynek élén állok, állása, irányzata minden ténykedésében és minden előterjesztésében, melylyel az ország elé fog lépni, az igazi valódi szabadelvű irány lesz, és ez nem is lehet másképp, hiszen Magyarországot erőssé, gazdaggá tenni és magyarnak megtartani csakis az a politika képes, mely e nemzet minden rétegének érdekeit szívében viseli, összeegyezteti és fejleszti. Hogy ebben a munkában, a teendők mily sorozatával fogunk elébetek lépni, annak fejtegetését senki se kívánja tőlem. Annyit azonban mondanom kell, hogy a létesítésekre időre és nyugalomra van szükség. Hiszen még mindig fennáll a gazdasági viszonyok végelintésének kérdése, mely Magyarország és Ausztria között fennforog, de alapos a remény, hogy e kérdésben, mely parlamenti munkásságunkra zavarólag hatott, tisztázódik a helyzet. Magyarország megtette a magáét. Miután nem lehetett a vámszövetséget megkötni, Magyarország a viszonszággal, az önálló rendelkezéssel szabályozta a kérdéseket.

Azt hiszem, hogy mert ez a viszonság megtörve nem lesz s ha megtörténék, még lesznek intézkedéseink, ha nem is nyertek végleges elintézt, mert Ausztriában a parlament nem szentesítette még, de mégis, e kérdések nyugpontra jutottak, hogy a végleges rendezés elkövetkezik. Hogy

az addig lévő idő munkálkodással teljék, az indított engem arra, hogy azt ajánljam ő felségének, hogy a kvótát csak hat hónapra döntse el. Ha a rendezése az említett viszonyoknak megírtént, következik a mi belmunkálkodásunk ideje. Talán évek sorára terjed, de nem lesz elejtve semmi. Hevenyészve alkotásokat, varázsütéssel létesíteni nem lehet. A fa sem hoz gyümölcsöt rögtön, ha elültetik s nem a legizletesebb gyümölcs, mely legkorábban érik.

Bármint legyen, arról biztosítalak, hogy a mi munka létesíthető, mi. én és miniszterársaim azt létesíthetjük. Igérni nem szokásom. De ígérek egyet. Hogy azt a bizalmat, melyben tíz hónappal ezelőtt részesítettek, nem szavakkal, hanem eredményekkel fogom megköszönni.

A beszéd elhangzása után a párttagok perczekig éljeneztek. A lelkesedés lecsendesedésével Széll Kálmán miniszterelnök a jelenvoltak mindegyikével szívélyesen kezét szoritott s pár perczig úgy ő, mint a miniszterek barátilag beszélgettek a tisztelgőkkel.

A képviselők a miniszterelnök nevének üdvözlésére névjegyeiket tették le.

Tisztelgés a képviselőház elnökénél.

Perczel Dezső Ház elnököt a képviselőház nagytermében üdvözölték a képviselők, kiknek szónoka, Münich Aurél a családoknál szokásos újévi üdvözlétekből indult ki s összehasonlította a parlamentet a családdal, a képviselőház elnökét a család fejével. Utal Perczel Dezső hazafias munkálkodására, kifejezte bizalmát abban, hogy erélyével és bölcseségével a parlamentarizmusnak nagy szolgálatokat fog tenni.

Perczel Dezső az üdvözlést bensőséggel viszonozta. Utalt a jövő fontos föladatakra s reményét fejezte ki, hogy még ebben az évben meg lehet oldani a függő kérdéseket és azután zavartalanul láthatnak hozzá a belső ügyekhez.

A beszédet követő éljenek lecsendesedése után a szomszédos teremben pompás reggelivel vendégelte meg a tisztelgőket.

Kossuth Ferencznél.

A függetlenségi és 48-as párt újévi üdvözléte alkalomból a párt tagjai szokatlan nagy számmal jöttek össze Kossuth Ferencz József-utczai lakásán. A hivatalos szónok Komjáthy Béla volt, aki üdvözölvén Kossuthot, rövid szavakban tolmácsolta a párt törekvését.

Eddig is küzdöttünk kitartással a közjogi alap ellen, ezt folytatnunk is kell és nem szabad letennünk kezünk-ből a fegyvert, míg a kitűzött célt, az ország önállóságát ki nem vivjük.

A közjogi kérdések körén kívül van ennek a pártnak más feladata is. A közjog a haza szabadságát adja meg, a haza szabadsága pedig szükségképen a polgárok jólétét és szabadságát mozdítja elő. De csak az a nemzet képes közjogi önállóságot kivívni, melynek polgárai együtt éreznek, hol minden ember joga tiszteletben áll,

hol az egyéni érvényesülést a tehetség, a munka mozditja elő és kiváltságos jogok nincsenek. Azért nekünk, úgy a társadalmi, mint a szociális politika terén kezünkbe kell venni a vezetést, hogy megmutassuk, hogy a nép millióinak érdekét akarjuk képviselni és előmozdítani. Küzdelmünkben a *nemzeti irányt* nem szabad szemelől téveszteni. Arra kell ügyelni, hogy a magyar hazát, a magyar földet magyar nemzetnek és magyar fajnak tartsuk meg.

Ezer és ezer fájdalom van még a népnek, amelyet meg kell gyógyítani, mert a függetlenségnek a népjólét a legbiztosabb alapja.

Kossuth Ferencz melegen megköszönve az üdvözlést, kitért röviden pártja politikai küzdelmének ismertetésére.

„Biztosítom pártunkat, — mondá, — hogy a meddig én az elnöki széket elfoglalom, nem fogunk eltérni egy bajszálynit sem a 32 év óta követő iránytól, mert hajthatatlanságunkban rejlik szerintem erkölcsi erőnk.

A jelen viszonyok között úgy is lehetetlenségnek tekintem azt, hogy a kormányrajutáshoz közeledni lehessen más álláspontból, mint a többség táborából. Mikor pedig a körülmények olyanok lesznek, hogy házánk állami függetlensége megvalósítható lesz, akkor annál biztosabban jutunk majd mi a kormányhoz, mennél erősebben állunk meg elveink talaján. Az utóbbi időkben mindinkább babizonyult, hogy a 67-es kiegyezésnek gépezete megszűnt rendszeresen működni. Ugyanekkor, sajnos, gyengeség mutatkozott kormányainknál, melyek a 67-es törvények értelmét mindenáron alkalmazni próbálták a körülményekhez. még úgy is, hogy a törvények legfontosabb rendelkezései közül nem egy holt betüvé lett s a törvények szelleme meg lett tagadva.

Nem lehetetlen azonban, hogy e körülmények olyanokká lesznek, hogy a 67-es alkotmány mostani alakjában nem lesz többé alkalmazható. Ebben az esetben a természetes megoldás csakis az lenne, hogy állítsassék helyre az ország teljes állami függetlensége a personál unió alapján. Ha alkotmányválságra kerülne a sor, pártunk egész erejével ezt fogja követelni és nem lehetetlen, hogy a jelen év messzire előre fog már haladni abban az irányban, mely a 67-es alap teljes csödbe jutását jelzi.“

A *Kossuth* beszédjét az összegyűlt párttagok lelkesen megéljenezték.

A választók névjegyzékeinek összeállítása.

Január 1-én életbeléptek a *kuriai bíráskodásról* szóló törvénynek ama szakaszai, amelyek a képviselőválasztók névjegyzékének összeállításáról, kiigazításáról és a jogorvoslattal kapcsolatos eljárás szabályozásáról szólnak. *Szell* Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter ez alkalomból a vármegyék és városok központi választmányaihoz *körrendeletet* intézett, amely kiemeli a választói névjegyzék nagy fontosságát s utasítja az összeíró küldöttségeket, hogy a törvény minden betűjét szigoruan betartsák s annak szellemében járjanak el. Az eredményt kellő időben úgy kell köztudomásra hozni, hogy bármily okból kimaradt választók jogaik megóvásáról gondoskodhassanak. A

rendelet a legrészletesebb utasítást adja az eljárásra, pontosan megállapítja a határidőket s befejezésében kijelenti, hogy a belügyminiszter felelőssége tudatában felügyeleti hatáskörében a legnagyobb gonddal fog eljárni s a törvény végrehajtása körül tapasztalt legkisebb mulasztást, vagy törvénysértést a *legszigorubbán fogja megtorolni*. Az *az* erély, melyvel az új választási törvények felől gondoskodnak, reményt nyújt arra, hogy a választási visszaélések korszaka letűnt.

A honvédelmi tárcza költségvetése.

— A pénzügyi bizottságban. —

A képviselőház pénzügyi bizottsága jan. 2-án a honvédelmi költségvetéssel foglalkozott. Bennünket különösen érdeklő része a költségvetésnek a *hadmentességi díjalap*, melyre nézve *Neményi* Ambrus megkérdezte a minisztert, hogy a 18 millió frtnyi magyar hadmentességi díjalap, magyar értékpapirokban van-e elhelyezve. Sarokba szoritotta ezután a honvédelmi minisztert *Komjáthy* Béla, aki az ország érdekében meddőnek tartja honvédségre fordított nagy áldozatokat. A honvédséget úgy a hogy most van, csonka állapotában nem lehet kiképezni, A hadgyakorlatokon maga a király is elismerte, hogy a honvédség kiképzése nem felel meg a hozzá fűzött várakozásoknak. A honvédség jelen alakjában csak arra való, hogy port hintsenek a nemzet szemébe. *Kossuth* Ferencz azt tartja, hogy kötelessége volna a kormánynak, hogy a honvédséget minél harezképesebbé tegye. Kormánypárti sorokból szóltak fel ezután *Gajáry* Ödön, *Gyurkovics* és *Pulszky* Ágost a honvédelmi költségvetés védelmére.

A bizottság ezek után változatlanul megszavazta a honvédelmi tárcza költségelőirányzatának tétéleit. A tárgyalás befejezése után *Fejérváry* báró honvédelmi miniszter a következő előterjesztést tette a bizottságnak: A jelen költségvetés a honvédségi tiszti fizetésekre és a legénység vacsorájára nézve az eddig rendszeresített tétéleket foglalja magában. Másképp nem is lehetett volna eljárni, mert a delegációk még nem határoztak ezekben a kérdésekben. Meg kell tehát várnia, míg a közös hadsereg tiszti fizetésének javaslatba hozott emelését s a legénységi vacsorapénz kérdését a delegációkban elintézik. Mihelyt ez megtörténik, a törvényben gyökerező annál az elvnel fogva, mely szerint az illetményeknek a közös hadseregnél és a honvédségnél egyenlőknek kell lenniök, megfelelő pótvajaslattal fog a bizottság elé járulni.

Komjáthy Béla kijelentette erre, hogy ő elvileg ellenzi ugyan a katonatiszti fizetések emelését, de nem zárkozhatik el az elül, hogy ha a közös hadsereg nézve keresztülmegy, természetesen meg kell történnie a honvédségnél is.

A bizottság egyelőre tudomásul vette a miniszter bejelentését, mely a honvédelmi költségvetés jelentékeny emelkedését helyezi kilátásba.

Fogyasztási adók visszatérítése.

A kiegyezési megállapodásoknak egyik vívmánya az, hogy január elsejétől kezdve az osztrák eredetű, de Magyarországon elfogyasztott szesz és cukor után fizetett fogyasztási adó nem az osztráké lesz, mint eddig, hanem a miénk. Viszont a tőlünk kivitt s Ausztriában elfogyasztott cukor és szesz után mi is megfizetjük Ausztriának a fogyasztási adót. A közönséget ez nem érdekeli, mert a fogyasztási adó a gyárosoktól szedetik be s a közönség csak az illető cikkek árában fizeti azt meg. De az államkincstárra nagy nyereség származik a fogyasztási adók átutalásából, mert mi sokkal többet fogyasztunk Ausztriából, mint a mennyit hozzá kiviszünk, ugyanarra, hogy az új eljárás mellett fogyasztási adójövedelmünk mintegy 6 millió koronával fog emelkedni évenként. *Clay* volt osztrák miniszterelnök azért bukott meg karácsony előtt, mert ebből az adóátutalásból nem tudott törvényt csinálni. Az új miniszterelnök: *Witte* most a 14. §. alapján léptette életbe. Az erre vonatkozó rendelet már meg is jelent. Hiába rugdalózott tehát az osztrák parlament, ráhúzták a kiegyezés kényszerzubbonyát. Csak hogy ezt a kierőszakolt állapotot a világon minden másnak inkább lehetne nevezni, csak éppen „kiegyezésnek” nem.

KÜLFÖLD.

Angol-bur háború. Az afrikai harcok magára vonták az egész világ figyelmét. A nagy Anglia erőlködése és a szabadságért harcoló burok győzelmei folytonos lázban tartják a kedélyeket. Miként a múlt számunkban említettük, a burok nem várták be az újabb főszerelt két angol hadtest és az új angol fővezér Roberts odaérkezését. Ugyan is Buller angol fővezér hirtelen segítséget kapott a Tugela folyó mentén veszteglő táborához. Warren tábornok 8—9 ezerre menő sereggel érkezett oda, és a 30—32 ezerre főlzaporodott angol haddal újévi meglepetést óhajtott szerezni Buller fővezér Londonnak. Kétszer támadta meg a burok hadállását, de mind a kétszer visszaverték. Hogy mennyi a vesztesége, azt még nem lehet tudni, de ez az újabb vereség csakugyan meglepte a Londoniakat, mert erre nem számítottak.

Győzelmi hírt is hoztak az újabb táviratok a nyugoti harcokról, hol Koleszberget a burok elhagyták és French angol tábornok sereggel megszállotta a várost. Hanem ennek a győzelmi hírek nem lehet nagy jelentőséget tulajdonítani, mert itt a burok kevesen voltak és valószínű, hogy a nem messze eső angol tábornok Methuen lord vezetése alatt megtámadták egyesült erővel, s talán meg is verték, de az angol kormány lefoglalja a magánosok táviratait.

Roberts lord az új angol fővezér mikor hajóra szállt Gibraltárnál igen érdekesen nyilatkozott egy újságíró előtt. Azt mondta, hogy: „az angolok teljes győzelméhez délafrikában nem kevesebb, mint 250 ezer ember és egy teljes év szükséges.” Hadi terveiről nem nyilatkozott, mert ugymond: „előbb tanulmányozni kell a burok harcsműveleteit és csak azután, ha ismerem, tanulmányozom kezdek ter-

veket.” Az angolok tehát egy egész éven át gondoskodni fognak érdekes világeseményekről minden hétre, ha csak meg nem sokalják a vérpatakat, mely egyre árad és a melyről minden héten kimerítő tudósításban értesítjük olvasóinkat.

Elfogott postagözös. A délafrikai harcok legrövidebb útja a Delagoa tenger öböléből van, mely a Portugál királysághoz tartozik és így semleges terület. Három angol hadihajó a múlt héten itt elfogott egy német postagözöst és Durban angol kikötőbe vontatta. Egy francia postagözösre pedig rálöttek. de az tovább haladt. Az angol hatalom ezen visszáélése miatt orvoslásért a német külügyi hivatal megtette a lépéseket Londonban, mivel a hajón csak élelmi cikkek voltak és semleges területen nem foglalható le.

MI UJSÁG?

A király Esztergomban. A katolikus egyház jubileuma különösen a primás székvárosában fog nagy fénynyel lefolyni. Az ünnepen a király személyesen is meg fog jelenni s a primási palota vendége lesz. A király fogadására Esztergomban nagy előkészületeket tesznek.

Szobrot Mátyás királynak! A kolozsvári Mátyás-szobor mintáját Fadrusz János elkészítette, s a szobor már csak öntésre vár. Eddig azonban a 260.000 korona költségből csak 200.000 korona gyűlt egybe, s így a szobrot egyelőre nem lehet megöntetni. A szobor-bizottság ennél fogva új gyűjtő-íveket bocsátott ki, kérve a nemzetet, hogy fillérei-vel járuljon hozzá ezeréves történelmünk legnagyobb alakjának emlékszobrához. Az adományokat a gyűjtő-ívekkel együtt Kolozsvár polgármesteréhez kell küldeni.

Nagy idők taruja. Gróf Esterházy István Pozsonyváros és megye volt főispánja, Pozsony diszpolgára és az ottani szabadelvű párt elnöke, a múlt szombat, 78 éves korában, hosszas szenvedés után meghalt. Esterházy István gróf 1822-ben született Pozsonyban; a szabadságharcot mint huszárkapitány küzdötte végig. A hetvenes évek elején a képviselőház tagja volt.

A szerb király házasodik. Ismét felmerül az a hír, hogy Sándor király házasodik s menyasszonya Frigyes főherceg legidősebb leánya: Mária Krisztina lesz. A főhercegnő most töltötte be huszadik évét. A szerb király már e napokban Pozsonyba utazik Milán királylyal együtt. Valószínű, hogy ez alkalommal már az eljegyzés is meg fog történni.

Kossuth-szobor Nagy-Körösön. Nagy-Körös hazafias polgársága életnagyságu szobrot emel Kossuth Lajosnak s a szobor mintázásával Tóth András deb-

reczeni szobrászt bizták meg. Két méter magas lesz a szobor, mely azt a történeti nevezetességű eseményt örökíti meg, mikor Kossuth 1848 őszén körutat tévén az alföldi magyar városokban, tüzes szónoklatával fegyverre hívta fel Nagy-Kőrös tősgyökeres magyar népét is. Két és fél méter magas, süttöi kőből faragott talpazaton áll Kossuth diszmagyarba öltözött alakja. A körösiek az új városháza előtti teret szemelték ki a szobor helyéül. Szerződés szerint ez évi október 1-re kell készen lenni a szobornak, de Tóth András jóval előbb teljesíteni fogja a megbízatást s már júniusban leleplezhető lesz Kossuth Lajos nagykőrösi szobra.

Halálos végű verekedés Zomborban. Hetessy Viktor honvédfőhadnagy és Kanyó Jenő megyei alszámvevő boros fővel a Korzó-kávéházban összeveszték s Hetessy kardjával levágta barátja fülét. Kanyó ezután fölkapott egy széket, Hetessy után dobta a ki becsapta maga után az ajtót s gyorsan elrohant. Kanyó revolverrel a kezében, emberfölötti erővel a főhadnagy után ment s úgy látszik le akarta lőni. Az ajtót azonban nem bírta kinyitni. Visszament tehát a kávéházi tükörhöz, ott megpillantotta vérbe borult, eltorzított arcát s hangosan felkiáltott:

— Csuffá tettek! Csuffá tettek!

A kávéházban nagy zürzavar, fejtelenség támadt s így senki sem akadályozhatta meg azt, a mi ezután történt. Kanyó revolverét halántékára szögezve s magára lőtt. Az első lövés csütörtököt mondott. Kanyó még egyszer lőtt s összeesett a tükör előtt. Mire a kávéház pinczérei, vendégei oda mentek, a szerencsétlen ember már halott volt. Kanyó mindössze huszonnyolc éves fiatalember volt s hirlapírással is foglalkozott. A Zombor és Vidéke című lap főmunkatársát vesztette el benne.

Nagy szerencsétlenség a jégen. Mohácsról értesülünk, hogy Bezdán községben a Duna befagyott jégén tíz szigeti fiúcska csuszkaált, miközben a jég beszakadt s öt fiú a Dunába esett. Kettő elmerült a jeges hullámokban, míg a másik három megmenekült.

Postadíjak változása. A postadíjakban újévtől igen fontos változások történtek, melyeket ismételen a következőkben ismertetünk. Külföldi portó 10 krról — 25 fillére emelkedik. Belföldi levelezőlap 2 kr. helyett — 5 fillér. Levél ajánlás díj 10 kr helyett — 25 fillér. Nyomatványportó 2 krról — 3 fillére szállt. Újévtől kezdve filléres bélyegek jöttek forgalomba. Vannak 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 25, 30, 50, 60 filléres, továbbá 1 koronás és 3 koronás postabélyegek. Zártlevezőlapok: 6 filléres (helyi forgalom) és 10 filléres (tovább menő). Nyomatnak továbbá 10 filléres postatakarékpénztári lapokat, 62 filléres táviratlapot. Külön hirdetményben fogják közzé tenni, mikor a mostani bélyegjegyek a forgalomból teljesen kivonattak.

Ágyu a Gellérthegyen. A főváros tanácsa, miután minden egyéb fontos ügyet végzett, egységes delet akar ajándékozni a fővárosnak. Kölesönként a hadtestparancsnokságtól egy régi Ukácius-ágyut s azt minden délben el fogják sütni a Gellérthegy tetején. A hadtestparancsnokság nagyon szívesen viselkedett a tanács kívánságával szemben. Megígérte az ágyut s még a puskaport is hozzáadja — beszerzési áron. Azonkívül egy tüzéraltszert is kölcsönadott a parancsnokság. Azt fogja majd betanítani a város emberét arra, hogy hogyan kell el-sütni az ágyut.

Farkasoktól szétépett asszony. Vaskóh közelében a bihari havasok közt a minap vadorzóra lestek a püspöki uradalom erdőörei. A mint egy keskeny kanyarulathoz értek, farkasüvöltést hallottak. Sietve a hang felé tartottak, mire a fenevadak eliramodtak. A farkaskaland után, keresztülgázolva a térdig érő havon, elnéztek a helyre, honnan a vadak eliramodtak. Rettenetes volt, a mit itten láttak. Valóságos vérpatakban fekiúdt egy női holttest alsó része. A törzs, a kéz, a fej hiányzott a tetemről, a mely körül szétmárczangolt véres testrészek heverték a pirosra festett hóban. A szerencsétlen, a ki oláh paraszt-asszonynak látszott, a farkasok tépték szét, melyeket java lakmározásuk közben leptek meg az erdőörök.

Sajtószabadság Oroszországban. Szent-Pétervárról jön hire, hogy a császár ukázt irt alá, mely szerint a keleti egyház ujéve napján, vagyis a mi időszámításunk szerint január 13-án, a sajtócenzura Oroszországban megszűnik és az orosz sajtó teljesen szabad lesz. Oroszország tehát ez ujítással megelőzte a művelt nyugoti Ausztriát, a mely még mindig a sajtócenzura járma alatt nyög.

Fazékba fojtott gyermek. Forró és Szikszó községeket felháborító büntény tartja izgalomban. A szikszói járásbiróságot névtelen levélben figyelmeztették, hogy Schwartz Lajosné Lina nevű leányának törvénytelen gyermeke született s Schwartz Lajosné, hogy a leányát a szegénytől megmentse, a gyermeket egy fazékba tette, a fazekat pedig tarisznyába dugta s a padlás egy elrejtett zugában felakasztotta. A névtelen följelentésre Windegg Rezső szikszói vizsgálóbíró Forróra utazott. A vizsgálóbíró és az orvos váratlanul érkezett Schwartzékhoz, fölmentek a padlásra, s megtalálták a gyermeket a tarisznyába rejtett fazékban. A vizsgálóbíró a bűnös nagyanyát leányával együtt azonnal letartóztatta.

Letépett sárga-fekete zászló. A csehek léptenyomon kifejezést adnak osztrák-gyűlöletüknek s a legerélyesebben és becsülésre méltó bátorsággal küzdenek a cseh nyelv jogaiért. Prágában a minap ötvenhét cseh város és száz cseh község képviselői megtagadták a hozzájuk elintézés végett utalt ügyek elintézését. Szilveszter napján pedig a Zsófia-szigeten volt tüntetés, melynek végével meggyalázták a fekete-sárga lobogót. Sok cseh mulatott a szigeten, a hol katonazenekar játszott. A csehek minden áron azt kívánták, hogy a zenekar a Hej' szlovéne-t játsza el. A csehek e kívánság megtagadása után

tüntetve elvonultak a szigetről, de a hidon megálltak. A hid egyik árboczára fekete-sárga zászló volt kitűzve. A tüntetők a zsineget, melylyel a zászló meg volt erősítve, elvágták és a lehullott zászlót a Moldvába dobták.

Mit mondott a pápa? Egy berlini lap nyomán bejárta a lapokat az a hír, hogy XIII. Leo erejének fogytát érezvén, befejezettnek látja munkáját, sőt egy bibornok személyében már utódját is megjelölte. Alaposan ráczáfol erre a hírre egy temesvári lap. Közli a pápa szavait, melyeket Desseffy Sándor püspökhöz intézett, mikor az karácsony másodnapján bucsukihallgatáson megjelent. Ő szentsége kitüntető kegyességgel fogadta a csanádi püspököt, mint a magyar főpapságnak az egyház jubiláris ünnepeihez megjelent egyetlen tagját s végül ezeket mondta: „Nézz meg jól fiam, nem vagyok én oly törődött aggyastyán. Erősnek érzem magamat a kormányzásra és még sokat akarok dolgozni egyházunk javáért. Vidd el áldásomat a magyar nemzetnek.”

A „FÜGGETLEN UJSÁG”

kiadóhivatalában

megrendelhető a

Magyar Földmivelők Naptára.

Ara postai küldéssel együtt
35 krajczár.

K. Nagy Sándor

„Ügyes bajos ember könyve”

ára postai küldéssel együtt **1 korona 10 fillér.**

GAZDASÁGI SZÁMVITELI NAPTÁR.

Ara postai küldéssel **85 kr.**

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az Orsz. Magy. Gazdasági Egyesület titkársjai szerkesztésében

Köztelek Zsebnaptára 1900-ra.

A „Köztelek Zsebnaptár” ezen **hatodik évfolyama** régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír.

A „Köztelek Zsebnaptár” minden más zsebnaptárt teljesen nélkülözhetővé tesz.

A „Köztelek Zsebnaptár” ára a „Független Ujság” előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt

1 forint 60 krajczár.

Megrendelhető

a „Független Ujság” kiadóhivatalában,

BUDAPEST,

IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

GAZDASÁGI DOLGOK.

Hogyan kell a zöldtrágyázást helyesen végrehajtani?

Mindinkább szaporodik azon gazdák száma, kik a trágyázásnak azon nemét, mely a szántóföldön termelt zöldnövénynek — többnyire takarmányneműnek — alásztásában nyilvánul, s a mely trágyázás hosszú időn keresztül nem tudott minálunk nagyobb elterjedésnek örvedeni, — ma már rendszeren alkalmazzák. E jelenség mindenesetre csak dicsérendő, mert czáfolatul szolgál ama — a szaklapokban még mindig hangoztatott — állításnak, hogy a magyar gazda nem tud megválni gazdasága mikénti vezetésében, az ősapáktól örökölt eljárásoktól; de dicsérendő e jelenség különösen azért, mert világos jelét mutatja annak, hogy a talajerő egyensúlyozásának törvénye mindinkább ismertté kezd válni gazdáink körében.

Azt kérdezhetné valaki, hogy miként lehetséges az, hogy a zöldtrágyázás alkalmazása helyes gazdálkodásra mutat, holott még csak egy évtizeddel ezelőt a szaktudósok is azt hangoztatták, hogy helyesebb a takarmányt lekaszáltatni, feléletni s az ily módon nyert trágyát felhasználni, mint a zöld takarmányt alásztatni. E kérdés azok részéről, kik a szaktudósok buvárokodásainak eredményét figyelemmel kíséni nem szokták, egészen elfogadható. Ha azonban a kérdést azok teszik fel, a kik az elméleti igazságokat a gyakorlatban is koezkára teszik, ugy a válasznyerésben bizonyára nem sokáig kell töprengeniök, mert a zöld praxis megmutatja azt, hogy bizonyos körülmények között a tápanyag visszapótlása tekintetében nincs jobb módszer, mint egy helyesen végrehajtott zöldtrágyázás.

Az ok igen könnyen megmagyarázható. A legújabb kutatások alapján teljes bebizonyosodást nyert az, hogy az ugynevezett pillangós virágu növények, mint pl. a here, csillagfürt, szöszös bükköny, nyulszapuka stb. nitrogén szükségletüket nemesak a talajból képesek fedezni, hanem a levegőből is bizonyos mikroorganizmusok segélyével, melyek a nevezett növények gyökérzetén szemölcsök alakjában fordulván elő, a levegő szabad nitrogénjét kötött nitrogénná alakítják át s ezáltal növényi táplálékot képeznek. Ha már most egy gazda, a kinek gazdasága nem produkál annyi nitrogén dus istállótrágyát, mint a mennyi a szántóföld jó erőben tartására szükséges s ismeri a pillangós virágu növényeknek fent jelzett sajátságát, ugy a legkevésbé sem kell aggódnia a miatt, hogy termése tápanyagkészlet hiánya miatt silány maradjon, mert a zöldtrágyázással módjában áll a bajon segíteni, de csak a következő szabályok figyelembe vétele mellett.

Kizárólag a zöldtrágya egymagában alkalmazva még nem elegendő, mert hisz avval nem minden növényi tápanyagot pótolunk, hanem csak a nitrogént, mint közvetlen tápanyagot, s a humuszt mint közvetett. Foszfor, káli s egyéb anyag a talajban zöldtrágyázással szaporodni nem fog; már pedig a növény csak akkor képes igazán szépen diszteni, ha ásványi anyagokban sem szenved hiányt. A foszfornak és kálinak pótlásáról is kell tehát gondoskodni. A mi már most a zöldtrágyázás sikerének további feltételét illeti, az magára a zöldtrágyázás céljára szolgáló növényre vonatkozik. Kötött talajra a borsó, a bükköny és a vörös here; középkötött talajra: a esillagfürt bármelyike, a bibor here, a szösös bükköny; homok talajra: a sárga esillagfürt, szösös bükköny és nyulzapuka alkalmas s leghelyesebb ha — fekete ugaros gazdálkodást tételezve fel — e növények magvai az ugarba kerülnek. Ott, hol fekete ugart nem tartanak, a zöldtrágyaként szereplő növény magva a fővetemény lekerülte után azonnal feltört tarlóba kerül; vagy esetleg a főveteménynyel egyidejűleg vetendő.

A siker harmadik feltétele az alászántás helyes keresztülvitele. Ez nem könnyű dolog, különösen ha borsó vagy bükkönyről van szó, mert ezeknek szárai annyira összekuszálódnak, hogy az eke alig képes dolgozni. Ilyenkor leghelyesebb előbb jól hengerezni a növényt s csak azután szántani. A szántás mélysége 20—30 cm. legyen. A szántás idejét a virágzás ideje szabja meg. Legjobb a virágzást bevárni. Ez ugyan nem okvetlen szükséges, mert hisz néha, ha a vetéssel elkéstünk s az időjárás kedvezőtlen, a növény nem is indul virágzásnak. Ha esetleg fagy vagy dér éri a növényt, az azért ártalmára ninesen, sőt sokan csak ez állapotban szeretik alászántani.

Hogyan lehet egy rossz talajt a gyümölcsfaültetésre alkalmassá tenni?

Ha valakinek, úgy a kisgazdának első sorban áll érdekében az, hogy a gyümölestermeléssel foglalkozzon; érdekében áll ez annál is inkább, mert a gyümölestermelésben egy feltétlenül biztos jövedelmező gazdasági ággal rendelkezik. Ha csak minden gazdaember 20—25 gyümölcsfát bir, már legalább is ugyanannyi véka gyümölcsre számíthat, amelyet mindenkép értékesíthet vagy saját háztartásában, vagy a piacon. A gyümölestermelést felkarolni s előmozdítani éppen ezért felette kívánatos még oly helyen is, hol a talaj gyümölestermelésre eredetileg nem alkalmas; meg kell ezt tenni annál is inkább, mert egy rossz talajt megjavítani s gyümölcsfatermelésre megfelelővé tenni nem nehéz.

Tudvalevő, hogy a gyümölcsfa ép oly élő lény, mint akár az ember, akár az állat. A gyümölcsfa is csak akkor képes vegetálni, ha van elegendő

tápláléka, ha a talaj erőteljes s ásványi anyagokban nem szegény. Amennyiben tehát a talaj nem volna ilyen, mesterséges uton kell azt ilyené tenni. Nem kell azt gondolni, hogy a gyümölcsfa csak a vályogtalajon vagy a mézgatálajon terem meg. Szépen diszlik az egyéb talajon is, ha a kellő javításokat megteszszük. Így például tegyük fel, hogy van egy tiszta agyagtalajunk; ez mint ilyen káros a gyümölcsfának, mert nagyon nedves és hideg, már pedig a tulnedvesség gyökér-rothadást s egyéb betegséget idéz elő. Ily agyagtalajt azáltal teszünk gyümölestermelésre alkalmassá, hogy a fa részére szolgáló gödröt még ősszel megássuk legalább is 1 méter mélységre: a gödörből kikerülő földet a gödör körül felhantoljuk, hogy az a tél fagyától megporhanyuljon, tavasszal a földet egy kis mésztrágyával keverjük s újból a gödörbe hányjuk; viszont ha van például száraz meszes talajunk, akkor azt agyaggal keverjük s így azt kissé nedvesebbé teszszük; a nagyon száraz homokot pedig szintén agyaggal keverjük, mielőtt még a fát elültetnénk.

Ha ily módon megjavítottuk már földjeinket, akkor arról is kell gondoskodni, hogy a gyümölcsfa tápanyagban ne szenvedjen hiányt. E célból a trágyák különböző nemeit fogjuk almazni és pedig legcélszerűebben a komposztot és a műtrágyákat. Utóbbiakat legjobb oldat alakjában használni olykép, hogy a fa körül lyukat ütünk egy vaslyukasztóval és ebbe az őszi hónapokban, leginkább november elején, egy-két öntöző kannával olyan trágyalevet öntünk be, mely minden fára számított 1—1½ kilogramm szuperfoszfát oldatból áll.

A luczernatermés fokozása. Tudvalevő, hogy a luczerna zölden is, szárítva is a legkitünőbb, egy gazdaságban sem nélkülözhető takarmány. Baj azonban, hogy akármilyen talajon nem terem meg, s hogy a legtöbb gazdaság csak korlátolt olyan minőségű földdel rendelkezik, a mely a luczernát jól termi. Éppen azért, mint általános törekvést tapasztalhatjuk a gazdaközönségnél, hogy mindent elkövet luczerna termésének fokozása céljából. Eddig rendszeren a gipszet használták erre a célra, ujabban azonban több helyt szuperfoszfát-gipszszel tettek kísérletet. Ilyen kísérleteket végzett nemrégén Rovára Frigyes jószágigazgató is, a mely kísérletek alapján nevezett kiváló kapacitásunk kimondotta, hogy a szuperfoszfát-gipsznek sokkal nagyobb a termést-fokozó hatása, mint a közönséges gipsznek s ezért annak használatát melegen ajánlja. A szuperfoszfát-gipszből 200 kg. használandó kat. holdanként. Hóolvadás után azonnal el kell szórni és a luczernást a mint az kellőleg megszikkadt, erőser meg kell fogasolni.

KÜZDELEM A KENYÉRÉRT.

MULATTATÓ.

Hirt vittek a tanyára.

Az asszony, Jegenye Jánosnak a felesége, a pítvarban ült az este kisszéken és hámozta a paprikásnak való burgonyát, a mint előtipegett a szemétdomb felől a kakas és megállván az ajtó előtt, bekukorikolt a házba. Egy percze megállt a keze az asszonynak és hirtelen keresztet vetett magára, azután pedig az emberre nézett, a ki az előbb kerülközt elő a krumpliszedésből s most a patkának dölve tömte a pipáját.

— Váratlan vendég gyün, — mondotta lassan.

— Az, az ördögök, — adta vissza a szót félvállról Jegenye. — Nem t'om, ki kívánkozna ide!?

— Nono, — toldta a szavát az asszony — nem hiába szól ez a jószág... És a hirtelen támadt aggodalommal riogatni kezdette azt:

— Hess te!...

A kakas nem mozdult. Sárga tolla fénylett a szálló nap pirosságában, mint az arany. Azután megszólalt még kétszer és kevélyen ellépett a fél-szer alá. Mikor lefeküdtek, újból hallotta Jegenyéné a kakas-kukorékolást. Bár az már ott pópiskált az ülő tyukok között és így nem is szólhatott, kemény, érezes hangja azonban meg-megesendült az asszony fülében. És ez a hang olyan nyughatatlan töprengéssel töltötte el a lelkét. Soká, majdnem éjjelig... Ugyan kinek lehet rájuk gondja. Ki lehet az a váratlan vendég? Mert jön, bizonyosan jön valaki, mert a kakas ha bekukorikol a házba, vagy ha az ember véletlenül a macska farkára hág, pusztai föl-fogás szerint nem várt élőnek kell a házba jönni.

Az egymást kergető gondolatok révén egyszerre csak megmozdult az anyaszív is és az éjszaka árnyékába belerajzolt egy sápadt, beteges arcot, egy megtört embert a kitől megborzadt. A szívébe elfogódás szállt, behunyta a szemét hogy ne lássa...

... Micsoda vérontás is volt az, azon havas téli reggelen, a mikor a fehér fényes lepelre vér-rózsák hullottak. Ő nem látta csak a hírét hallotta. De a lelke lefestette azt a legsötétebb színekkel. És azóta olyan sokszor látta már a fiát, a mint kiszökik fegyveresen a kaszárnya ablakán és megy az örület bátorságával a szürke hajnalon, utcázról-utcázára, hogy valahol a városszélén, egy alacsony házban, elcsöndesítsen két fiatal szívet.

Meg akart ölni egy leányt a kit szeretett és azután önmagát, hogy ne szerethessen. Azonban hasadt a hajnal, a napfény ragyogásba vonta a hótakarót és a fákon a zuzmarát, a deszkakerítésen pedig megjelent egy katona, a kit a szolgálat küldött, hogy fegyverezze le bajtársát. A katonát azonban lövés fogadta és lefordult a puha hóra, hogy ott

sóhajtsa ki a lelkét. Azután megjelent egy másik katona, a ki szintén lebukott átlőtt, vérző szívvél. És ekkor már nem volt ideje, hogy végbe vigye a szándékát, a karjai erőtlenednek, a fegyver kiesett a kezéből és kitámolygott az udvarra, hogy verjék vasba.

Vasba is verték. Később pedig hosszú, nehéz rabságra ítélve, elszállították a kőfalak közé, a fiatal életek temetőjébe. Jegenyés János ajkán akkor ki-tört a bucsuztató:

— Még a nevit sé emlicsesétők, mert kiszakajtom a nyelvetöket. Az én ivadékom olyan, mint a harmat, né piszkiescsa be egy kutya fajzat sé!

— Igaza van ken'nek! — hagyta helyben János felesége. — Ott hervegyen el, a hová vágyakozott. Néköm sé gyerököm többet ez életbe'...

Nem is szólt attól fogvást senki egy szót se a fiuról. Az ajkuk néma maradt, nem akarta egyik se a másikat megszorítani.

Most se mer szólni az asszony, bár nagyon a lelkén van a szó, mert az anyai szív sejtelve valami nagy bajt, valami nagy szomorúságot éreztet vele, a minek hatása alatt mintha valami messziről jött enyhe fuvallat olvasztgatná a fagyos jégkérget, a mi a véreskezű gyerek iránt nőtt a szívére. Mert hiába, mégis csak az ő gyereke az. Onnan szakadt a szívetől és hát azt nem lehet olyan könnyen megtagadni magától.

Az éjszaka elmúlt, a sápadt, beteg ember képzelt alakja azonban megmaradt. Újból visszajött. Ott volt ismét a tekintete előtt, közeledett hozzá, mintha a keblére akarna borulni... A mint így töprengve járt-kelt a tanya körül, amodébb messze a fák közt valami fényességet pillantott meg. Pusztázó jött lóháton, annak a kardja fénylett. Elszorult a melle. Valami baj lehet mégis, mert a pusztázók idekűnn a tanyák között csak bajos dologban szoktak járni. Az arczóra kiült az aggodalom nyoma, úgy várta a lovas embert.

— Itthon van-é János? — kérdezte az, a mint közel ért.

— Mijik János? — szólt félve az asszony.

— Jegenye János.

— Nincs.

— Hat möre van.

— Krumplit szöd a feketeszélön.

— A pusztázó gondolkozott. Később újra szóba kezdett:

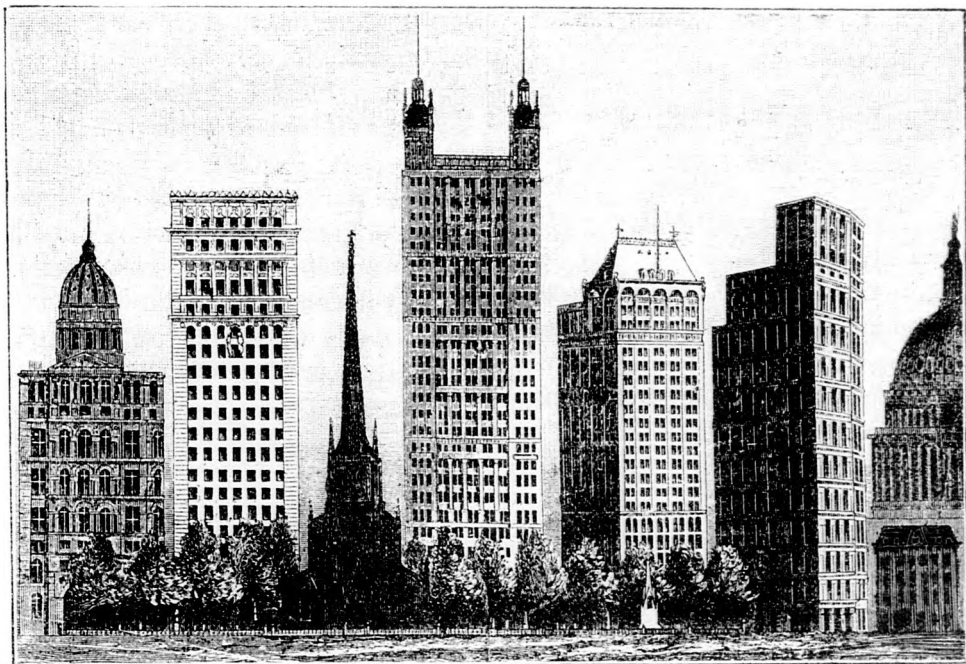
— Mikó' gyün elő?

— Estére... Mér' tudakojja?

— Levelet hoztam neki, — felelte a zsinóros ember és kivett a nyeregkápára akasztott bőrtarisznyából egy esomó papirost. Azután kiválasztotta a Jegenye nevére szóló levelet és odanyujtotta az asszonynak.

— Ehun e... Agygya kend oda neki.

Az asszony simogatta a gyűrött papirost és aggodalommal nézegette.

«World» hírlap palotája. «Manhattan» élet-biztosító intézet. Szentháromság-templom. Park Row-épület. «Traktat»-társaság háza. «Szt.-Pál». Washingtoni kapitólium. «Sun»-hírlap.

NEWYORK ÓRIÁS ÉPÜLETEI.

— Ugyan hunnan gyün? — kérdezte azután sóhajtván.

— Rajta van a Stemplin . . . Illavárul . . .

Jegyené tekintete hirtelen leesett a levélre. Nem szólt egy szót se. Nem is birt. A kebelére dugta a kendő alá, s úgy várta, a míg megindul a pusztázó . . . A lovas nyomán már verődött széjjel a porfelhő, mikor magához tért az asszony és megindult egyenesen az iskola felé. A tanítóval bontatta föl a levelet.

— Ugyan az Isten álgya mög tanító ur, nézzé mán, miféle irás? Ugy mongyák, Illavárul küldték.

— Illaváról? — ütődött meg a tanító. — Hát kije van magának ott?

Az asszónynak elakadt a szava. A kérdés a szívébe markolt. Nem tudta: mit mondjon. Egyszerre támadt föl lelkében a szégyenérzet és az anyai szeretet. És ez a két viharzó érzés hatalmas erővel küzködött, birkózott egymással a gyöngye asszonylélekben. Míg végre a szégyen diadalmaskodott fölötte s úgy nyögte megtörtén az anya:

— Senkim, kéröm szépen.

A tanító, a ki mindössze egy éve került erre a tájra és így nem ösmerte még a viszonyokat, ezalatt föltépte a boritékot és olvasta a levelet. Jegyené homlokára kiült a verejték, úgy hallgatta. Iromba betükkelt volt fölszántva a durva papiros és egy nagybűnös embernek a lelkimardosása volt arra ráírva. A rabgyerek küldte haza az édes anyjához a lelkét, a kit a hosszú szenvedés alatt megtört a bűn, az örökös lelki harc; a kit halálos beteggé tett az a két véres alak, a kiket éjjel-nappal ott vélt látni az ágya szélén. És ime, a nagybeteg ember, ott abban a rideg, szürke házban, a midőn érzi a halál közeledését, a midőn látja magától nem messze a nyitott sirt, megroskad, megváltozik a lel-

kében s az egykor gyilkolásra kész, hitét megtagadó, elvadult lélek most visszatér Istenéhez és a vallás csodás erejében keres vigasztalást.

— Imádkozzon értem, anyám, — így könyörög — mert nincs se éjjelem, se nappalom . . . A kórházban vagyok, olyan nehezen jön értem a halál.

Amint elolvasta a tanító a levelet, az asszony szólni akar, a szava azonban megcsuklott, a szemei fényesek lettek és úgy vonaglott, csakhogy elfojthassa a kitörni készülő fájdalmat. Pedig mennyire szeretett volna még valamit hallani a fiáról, még más egyebet, sokat, nagyon sokat. Erős maradt. A szégyen bátorságot öntött a lelkébe, nem árulta el magát.

— Ki ez? — tudakolta a tanító. — A maga fia? Jegyené megtagadta önmagában az anyát és úgy mondta bánatosan:

— Dehog az, dehog az, kéröm . . . — A testvérömé. Szegénynek meghibádzott a gyeröke.

Azzal marokra fogta a levelet és eltávozott. Otthon azonban már nem tudott uralkodni a fájdalomán, leborult a szék karjára és úgy siratta a kitagadott, halálra vált bűnös gyereket.

Estefelé, mikor hazakerült a gazda a földek közül, ott találta a szobában, az ablak mellett. Imádkozott. Dereskedő hajára ráverődött a napfény s a könyei szívárványszinben csillogtak, a mint peregve hullottak az olvasó gyöngyeire.

— Mi lelt? — kérdezte Jegyenye.

— Semmi.

— Mér' pityörög?

— Elveszött egy jószágom.

— Az ember nevetett és kiment az udvarra. Az asszony pedig levette a falról a Máriaképet és a háta mögé rejtette a rabgyerek utolsó levelét.

SZEGÉNY BARDOCZNÉ.

— REGÉNY. —

A „Független Ujság“ számára írta: Péterfi Tamás.
(Folytatás.)

— Itt vagyok Gyorgye! — szólott ki leánya háta mögül Bardocz Istvánné, egy középkorban levő egyszerű magyar asszony.

— Adjon Isten jó estvét néni! — köszöntötte a legény, — a sapkát vegye el Rózsikától, mert sietek.

— Nesze Gyorgye! — s kinyújtotta a legény sapkáját Bardoczné az ablakon.

— Édes néni, — kezdé a legény, — fáradjon ki egy szóra.

— Jövök Gyorgye fiam, — biztatta Bardoczné, s leányát a vacsora mellé küldötte, nehogy elsüljön. Kijött a kis utezaajtón, hol Gyorgye karonfogta a néni s arrafelé vezette az uton, honnan elébb elöbujt. Beléptek a fenyőbokrok közé, Gyorgye elől, Bardoczné utána. Mikor vagy tíz lépést haladtak, a legény megállott.

— Édes néni, ne ijedjen meg, ha valamit mondok! — kezdte a legény csendesen.

— Csak mondjad édes, jó fiam! — biztatta Bardoczné.

— Hát az éjszaka nem jó készül... .

— Mire gondolod édes fiam? — tudakolta az asszony sötét sejtelemmel.

— Nem tudom én azt megmondani édes néni, hanem gondoskodtam kendtekről. — Behajolt a fenyőbokrok alá, s kihuzott onnan egy asztaltakaróba kötözött esomagot.

— Mi ez édes fiam?

— Benne van egy rend oláh ruha édes néni-nek, egy rend Bardocz bácsinak, egy pedig Rózsikának való. Van még kettő valakinek, talán kelteni fog... .

— Gyorgye édes fiam, hát mégsem mondok meg, hogy miért hoztad?

— Megtalálom rémiteni... .

— Ugy?... Hát mégis bekövetkezik a miről suttognak, a mitől remegnek a magyarok?... .

— Még az éjjel, ... még ma este ... — sugta fülébe a derék oláh legény Bardocznénak.

A szegény asszony térdre esve kezdett imádkozni a zöld fenyőbokrok között:

„Én édes, jó Istenem! oltalmazd meg minket, szegény nyomorgó népedet, kik dolgozunk, de nem vétettünk soha senkinek! oh, szabadítsd meg az ártatlan gyermekeket, szégyenletes haláltól a tehetetlen aggokat! oh, ne hagyj el minket!... .“

— Keljen föl Bardocz néni! — sugta fülébe Gyorgye az imádkozónak. — Elébb végezze el a dolgát, azután fohászkodjék! Rózsikát küldje István bácsi után, hogy jöjjön el a többiek közül. Öltözzenek át. Bizony elkésik, ha nem siet! Szürkül az ég... Alkonyodik!... .

— Még lehet ezen segíteni Gyorgye! Megyek az igazgatóhoz!... .

— Nehogy kiabálni kezdjen, mert mindjárt lelövik az utezán az első szónál!... .

— Fegyvert fog az összes lakosság!... .

— Már késő néni! — csillapította a legény. — Látja ott azt az őrtüzet a „Piatre Drákuluj“ *) oldallán? Az első jel, mely készülést jelent. A második is kigyul nemsokára, mire megindulnak. A harmadikra pedig Isten legyen irgalmas, kegyelmes... . A saját életével játszik, ha nem siet az öltözéssel... .

— Oh, Gyorgye! Gyorgye!... — sóhajtott Bardoczné.

— Én többet nem tehettem... Isten látja, így is gyanuban leszek, hiszen rég ott kellene lennem, mert kémszemlére küldtek... Isten segítse meg néni!... .

Megesókolta a Bardoczné homlokát. Fölsegitette hátára az asztaltakaróba kötözött ruhaneműket, aztán eltűnt a fenyőbokrok sűrűjében olyan gyorsan, mintha a föld nyelte volna el... .

(Folyt. köv.)

Képeinkhez.

Küzdelem a kenyérért. A rengetegek hatalmaságai állanak szemben egymással. A farkasok egy szarvast vettek üldözőbe az erdő mélyén. Az ártatlan pára vérét kivették s ép lakomához készültek, mikor megjelenik a bozontos talpas medve; a friss vér szagot megérezvén maczkó uram, pecsenyére áhit. A befaló falatért való küzdelem előtti pillanatot ábrázolja mai szép képünk. Vajjon melyik fél lesz a győztes e küzdelemben?

New-York óriási épületei. Amerika legnagyobb városának New-Yorknak (olv: Nyujork) legnagyobb nevezetessége: az égbe nyuló nagy paloták. Huszhuszonöt emeletes ház nem is ritka ottan, úgy hogy a legfelső emeleteken lakóknak, ha mozgást akar-

*) Piatre Drákuluj = Ördögköve, népies kiejtése = esátre drákuluj.

nak végezni, elég le és föl sétálni a huszonöt emelet lépcsőin s bizonyára kifáradnak s jól fog esni a lépcsői séta után az ebéd. Az élelmes amerikaiusok azonban, a kiknek jelszava: az idő pénz, — nem járnak lépcsőn a lakásaikba, hanem az u. n. liften; ez egy felvonó gép ülőhelyekkel ellátva, mely pár percz alatt 15—20-ik emeletre is fölviszi az emhert. Mai képünk egész sor ilyen new-yorki palotát ábrázol.

Szótalány.

— Erdővidékitől. —

Kéttagu szó vagyok,	Második szótagom
Hat betűt számlállok.	Vízi állat neve,
Első szótagomra	Hanem ráillik ez
Mindig készen állok.	A magyar emberre.
Főleg a magyarral	Mert ha sógorságunk
Örömmel megteszem,	Továbbra így marad,
Azért a fölemelt	A magyar ember is
Kvotáját elveszem.	Hátrafelé halad.

Nemzet neve a szó.
Hej, de jó lett volna,
Ha a magyar ember
Még hírt sem hall róla!...

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő: január 13.

Lapunk 52. számában közölt számrejtvény megfejtése:

„Fényesebb a lánczánál a kard,
Jobban ékesíti a kart“.

Helyesen fejtették meg: Eperjessy Gizella, Nagy Ibolyka, Petrovics Lajos, Lukács Péter, Bartal Endre, Krisztinus Lajos, Székely Ferencz, Lám Béla, László, Dévény Pál.

A sorshuzárnál Bartal Endre ur (Gyöngyös) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Jókai Mór: „Törökvilág Magyarországon“ című regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Kedves előfizetőink, kik nem remélt nagy számban árasztottak el újévi szerencsekívánataikkal, engedjék meg, hogy ez uton viszonzozzuk mindnyájok üdvözlését. Mi is szívünkbelől boldog új évet kívánunk.

S. G. urnak. Köszönjük szíves kivánságait s őszintén viszonzozzuk. A ki 20—30 napos koplalással nevet és talán pénzt is akar szerezni, az a legjobban teszi, ha néhány napilapban hirdeti ebbeli szándékát és ez uton keressen *impresszáriót*, az az olyan valakit, a ki a dobot majd ütni fogja mellette, esetleg szerződéseket is köt s utat-módot csinál neki arra, hogy koplalási képességéből hasznot huzzon. — L. P. urnak. A kívánt árjegyzék megküldése felől intézkedtünk. — Derkovits Ferencz urnak. A szüret megkezdésének idejét a községi előljáróság állapítja meg előbb szüretelni nem szabad, de ha később akar azt megteheti, de a község a szőlőjét az általános szüret idején tul őriztetni nem köteles. Ha saját fogyasztására szánt bormennyiséget szeptember haváig szabályszerűen bejelentette, az fogyasztási adó alól mentes, ha mégis követelik, az jogtalan zaklatás, tegyen jelentést a pénzügyigazgatóságnál. — Komli József urnak. A pártfogása alá vett árvagyermek tartási költségeit az illető községnek

kell megfizetni, a melyben az árva illetékes. Ezt jogosan követelheti, ha az előljáróság erre nem hajlandó, tegyen jelentést a főszoalagabíró urnál.

Kiadóhivatali értesítés.

Rönkös István, Balog Gábor, K. Tolvaj Sándor, Gazdakör Földeák, Kerskés Lajos, Varga Balázs, Somogyi József, Csusz István, Élő Pál, Grüner János, Polgári kör Uj-Kecske, Balla Albert, Simon György, Zathureczky Tamás, Szücs Ferencz, Simon Lajos, Modok Gy. István, Dina Sándor, Nagy Sándor, Cazdas. egyesület H.-M.-Vásárhely, Iparosok okvasóköre Szatmár, Feró Ferencz, Szabó Dániel, Nagy Lajos Sz.-Bagos, Nagy László Szt.-Somlyó, Vaprezsán Gyula, Sándor Mihály, Kristóf Áron, Kollár István Vöröss Illés, Olvasóköri Pápa, Kath. olvasóköri Uj-Kigyós. Előfizetésük 1900. május 31-én jár le. Uj Péter, Tüzér Mihály, Iparos ifjak olvasóköre Szatmár, Pilisly István, Előfizetésük 1900. április 30-án jár le. Polgári kör Csongrád, Stix Pál. Előfizetésük 1900. február 28-án jár le. Lefkovicz Bernát, Flaisz István, Bauer Róbert. Előfizetésük 1900. október 31-én jár le. Czagány Mátos J. Előfizetése 1900. augusztus 31-én jár le.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, január hó 5-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg iszavidéki 7.60 frttól 8.30 frtig, pestvidéki 7.55 frttól 8.25 frtig /ehérmegyei 7.60 frttól 8.30 frtig, bicskai 7.50 frttól 7.75 frtig /bánsági 7.00 frttól 8.25 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.05 frttól 6.30 frtig.

Árpa: takarmánymak 60—62 kg. 5.70 forinttól 5.80 frtig /vannal való 62—64 kg. 5.40 frttól 5.60 frtig, sörfőzdei 64—66 kg, 6.25 frttól 6.50 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.35 frttól 5.45 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.60 frttól 4.85 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	13.30	12.70	12.10	11.40	11.10	10.80	10.20	8.70	6.00

Buzakorpa, finom 4.30, durva 4.20 frt zsákkal együtt.

Egyéb magvak: makk 25—30 frt; bab fehér nagyszemű 6.00—7.50 frt, apró 6—7.00 frt, tarka 6—6.40 frt, lenese 7—9 frt, borsó héjas 4.00—5.00 forint, köles 5.30—5.80 frt, kendermag 11.50—12.00 frt, repce 11.50—12.85 frt. Lóhere 42—52 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. Réti széna 2.10—3.00 frt, muhar 2.00—2.80 forint, zsupszalma 1.30—1.70 frt, alomszalma 1.10—1.30 frt.

Juhvásár: hizalt ürű páronként 14.00—20.00 frt, feljavított juh 00—00 frt, kiverő juh 96.00—11.20 frt, kecske 13—15 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élőszuliban 4% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendű 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—51 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 49—50 frt. — Szalonna 56—62.

Marhavásár fizetnek páronként: elsőrendű jármos övörért 350—380 frtig; középminőségűért 300—340 frtig; gyenge minőségűért 260—270 frtig; hizott magyar és tarka ökör jobb minőségű mm.-ként élőszuliban 31—34 frtig, hizott magyar és tarka ökör középminőségű 27—30 frtig. Fejős tehén, magyarfajt 20—32 forintig, tarka 20—32 frtig mmként. Élő borju 1 kgr. élőszulýért fizetnek minőség szerint 35—46 frt. Vágott borju 1 kgr. hussulýért fizetnek 52—56 kr.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 1.20—1.30, csirke 0.60—0.70 kappan 1.70—2.00 frtig, pulyka 3.50—4.50 frtig.

Tojás. 1 láda 45.00—47.00 frtig, meszes 37—38 frtig, teatojás 100 drb 4.50—4.60.

Tejtermékek. Teavaj 1—1.25 frt, főzővaj 60-70 kr., turó 8—12 kr. kgr.-kint.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 0.40—0.50, 1 mmázsa 2.50—3.00, Petrezselyem 100 kötés 7.00—8.00, 1 mmázsa 3.00—4.00, zeller 100 drb 0.80—1.20, karalábé 0.60—0.80, vöröshagyma 100 köt. 0.50—0.80, 1 mmázsa 4.30—4.50, fohagyma 100 köt. 0.00—0.00, 1 mmázsa 16.00—20.—, vörösrépa 100 drb 0.70—1.20, fehérrépa, fejeskáposzta 7.00—10.00, kelkáposzta 100 darab 1.50—3.00, vörös káposzta 7.00—10.00, fejessaláta 1.20—2.00, kötött saláta 1.40—1.20, burgonya, rózsa, 1 mmázsa 2.20—2.60, sárga 2.50—2.60.

Magyar kölcsönös állatbiztosítás mint szövetkezet

Budapest, VII., Ferencz-körut 30. szám.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD:

LOVAK ÉS SZARVASMARHÁK elhullása következtében beállott káresek megtérítésére.

Kártérítési igénye fennáll:

ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, — továbbá ha a szövetkezet kényszer-vágást kénytelen elrendelni.

A díjak rendkívül mérsékeltek.

Az intézet élén állanak: Báró Sztojanovits György földbirtokos, elnök, báró Ambrózy Gyula földbirtokos, gróf Bethlen Balázs cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Béldy László országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jósika Gábor cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Korniss Károly főrendiházi tag, földbirtokos, báró Nyáry Béla cs. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf Ráday Gedeon földbirtokos, dr. Simay Aladár a „Magyar agrár és járadékbank r.-t.“ gazdasági tanácsosa, dr. Tetétleni Armin ügyvéd, Tahy István cs. és kir. kamarás, a pesti gazdasági egyesület alelnöke, földbirtokos, Zalesky Jenő földbirtokos, dr. Pajor Ignác földbirtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatósági tagok.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig
20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat
bármikor, pénztintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri
birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körut 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is aján-
lott intézetünk tíz évi fennállása óta 50.000.000 frnyi kölcsönt
szavaztatott meg.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utcza 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti

gyapju-aukeziókra

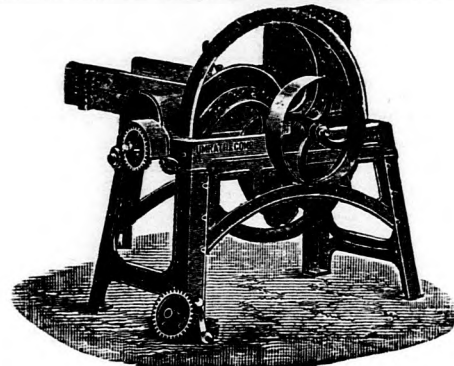
melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július
és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények
a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással
szolgál:

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Szeceksavágók szabad. önműködő
kiemelőkészülékkel.

Répvágók, Darálók

!! Gőzfűllesztő készülékek !!

!! legújabb, legkényelmesebb berendezéssel. !!

UMRATH ÉS TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPEST,

V. ker., Váci-körut 60. sz.

Gőzcséplőkészletek 10 lóerőig.

Ipar-mozgonyok 100 lóerőig.

1899. évi 3891. számhoz.

Feladási hirdetés.

A bisztrai és gotuli erdőgazdálkodásokhoz tartozó erdőkben 1901—1920. években, tehát 20 év alatt kihasználható és Szászsebesre leszállítandó évi mintegy

30,000 ürköbméter cellulose gyártásához alkalmas fenyőfának

eladása iránt Szászsebesen az erdőhivatalnál

1900. évi február hó 27-én délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár:

- a) a szerződés első tiz évében ürköbméterenkint . 2 frt 50 kr.
b) a második tiz évben . . . . . 2 „ 75 „

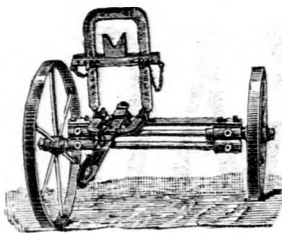
Bánatpénz tizezer (10,000) forint.

Az árverési és szerződési feltételek 1900. évi január hó 1-től kezdve a földművelésügyi m. kir. minisztérium erdészeti főosztályánál (Nádor-utca 5. sz.), valamint a szászsebesi erdőhivatalnál megtekinthetők, esetleg versenyezni kívánóknak az erdőhivatal által meg is küldetnek.

Tájékoztatásul megjegyeztetik, hogy fenti faanyagokon felül az 1902. évtől kezdődőleg ugyancsak a szászsebesi raktárban még évenként mintegy 20—25,000 m³ a cellulose gyár tulajdonosa által nyilvános árverésen megvásárolható fenyő rönköfa is kerül eladásra.

Szászsebes, 1899. évi október hó.

M. kir. erdőhivatal.

Az 1899. évi szegedi mezőgazdasági kiállításon „új és figyelemre méltó” jelzővel kitüntetve.

Szab. kéttengelyű „Bóni” eketaliga.

!! Legújabb szerkezet!!

Tartós, szilárd, nem kopik, nem dől, domboldalon nem farol, az ekét egyenletesen vezeti, kenése folytonos és gazdaságos, kevés vonóerőt igényel.

Pillanat alatt állítható!

Megrendelhető:

Nyirbátorban: Mandel Eduárd és társainál.

Budapesten: A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél
Alkotmány-utca 31. szám.)

Bächer és Melichar czégnél (VI. Nagymező-utca 68.)

➔ Más rendszerű vas-eketaligákat átalakításra elvállalunk. ➔

A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár
részvénytársaság:

szarvasmarha, borju, juh, kecske,
bárány és sertések

bizományi eladásával

foglalkozik.

A bizományba küldött állatokat — kíséző nélkül lehet feladni.
A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni.
A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő

előleget nyújt

hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasuti küldemények czimzendőik:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél-, sürgöny, telefonczím: „Vásárpénztár—Budapest.”

**ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG)**
ezelőtt PFANHAUSER & Co.
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* **BUDAPEST** *
VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 45.
(ROYAL SZÁLLODA)

Gabonáinkat Vetőmagvak

értékesítjük a

legelőnyösebb beszerzése és értékesítése

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

➔ **Szuperfoszfát,** ➔

chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammon

és egyéb műtrágyaféléket, továbbá

Ia rézgálicz 98—99%

jegecekben és örölve, valamint egyéb permetező anyagokat legjutányosabban ajánl a

„HUNGÁRIA”

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VÁCZI-KÖRÜT 21.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapesti, (Köztelek.)